

I N F O R M A C I J A

o potpisivanju Tehničkog sporazuma između Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Savjetu za nacionalnu bezbjednost i odbranu Ukrajine i sponzorskih nacija u okviru NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu u vezi sa doprinosom operativnom radu NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu

NATO Centar izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu (NATO CCD COE) je osnovan od strane sedam država: Republike Estonije, Savezne Republike Njemačke, Republike Italije, Republike Letonije, Republike Litvanije, Republike Slovačke i Kraljevine Španije, koje su 14. maja 2008. godine potpisale Memorandum o razumijevanju o funkcionalnom odnosu. Iste godine Centar je akreditovan od strane Sjevernoatlantskog savjeta (NAC).

Misija NATO CCD COE je da ojača kapacitete za kooperativnu sajber odbranu, kako NATO, tako i samih NATO članica, a sve u cilju unaprjeđenja interoperabilnosti na ovom planu, ali ne predstavlja dio NATO vojne strukture niti NATO strukture snaga. NATO CCD COE, takođe, pruža podršku svojim članicama i NATO u oblasti sajber odbrane kroz multidisciplinarna primijenjena istraživanja, ekspertska savjetovanja, obuke i vježbe. Četiri glavna polja djelovanja ovog obrazovno-istraživačkog centra na planu sajber bezbjednosti su: tehnologije, strategije, operacije i pravo.

Crna Gora je nakon sprovedenog procesa pridruživanja 9. juna 2020. godine postala članica NATO CCD COE, sa statusom sponzorske nacije, a u skladu sa Memorandumom o razumijevanju o funkcionalnom odnosu i Memorandumom o razumijevanju u vezi sa osnivanjem, upravljanjem i radom.

Na osnovu ranije navedenih memoranduma, Sporazuma između Vlade Ukrajine i NATO (North Atlantic Treaty Organisation) o bezbjednosti informacija (od 13. marta 1995. godine) i zainteresovanosti Ukrajine da kao učesnik kontributor dâ svoj doprinos funkcionisanju NATO CCD COE, pokrenuta je procedura potpisivanja Tehničkog sporazuma između Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Savjetu za nacionalnu bezbjednost i odbranu Ukrajine i sponzorskih nacija u okviru NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu (Tehnički sporazum).

Potpisivanje Tehničkog sporazuma omogućava Nacionalnom koordinacionom centru za sajber bezbjednost pri Savjetu za nacionalnu bezbjednost i odbranu Ukrajine učešće u NATO CCD COE u svojstvu učesnika kontributora (CP). Prepoznajući značaj doprinosa CP, NATO CCD COE sponzorske nacije kroz Tehnički sporazum daju CP mogućnost da koristi proizvode i servise NATO CCD COE u skladu sa važećim NATO bezbjednosnim propisima, kao i da kroz angažovanje ljudstva daje doprinos radu NATO CCD COE, čime se dodatno pozitivno utiče na unaprjeđenje misije NATO CCD COE, u smislu pružanja ekspertske podrške NATO i članicama NATO CCD COE. Tehnički sporazum podrazumijeva učešće CP u vidu upućivanja najmanje jednog štabnog oficira (SO) na rad u okviru NATO CCD COE. Uz navedeno, podrazumijeva se i godišnja finansijska kontribucija po SO u iznosu jednakom onom koji je definisan u okviru podjele troškova za sponzorske nacije NATO CCD COE najskorijom Odlukom Upravnog odbora NATO CCD COE.

Kako koordinaciju rada NATO CCD COE vrši NATO Štab vrhovnog komandanta Savezničke komande za transformaciju, Tehnički sporazum će potpisati nacionalni predstavnik Crne Gore u Savezničkoj komandi za transformaciju.

TEHNIČKI SPORAZUM

IZMEĐU

NACIONALNOG KOORDINACIONOG CENTRA ZA SAJBER BEZBJEDNOST
PRI NACIONALNOM SAVJETU ZA BEZBJEDNOST I ODBRANU UKRAJINE

I

MINISTARSTVA ODBRANE REPUBLIKE ESTONIJE,

MINISTRA ODBRANE KRALJEVINE BELGIJE,

MINISTARSTVA ODBRANE REPUBLIKE BUGARSKE,

SEKRETARIJATA NACIONALNE ODBRANE KANADE I KANADSKIH
ORUŽANIH SNAGA,

MINISTARSTVA ODBRANE REPUBLIKE HRVATSKE,

UPRAVE ZA NACIONALNU BEZBJEDNOST REPUBLIKE ČEŠKE,

MINISTARSTVA ODBRANE DANSKE,

MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE FRANCUSKE,

FEDERALNOG MINISTARSTVA ODBRANE FEDERALNE REPUBLIKE
NJEMAČKE,

MINISTARSTVA NACIONALNE ODBRANE REPUBLIKE GRČKE,

MINISTARSTVA ODBRANE MAĐARSKE,

MINISTARSTVA ODBRANE REPUBLIKE ITALIJE,

MINISTARSTVA ODBRANE REPUBLIKE LETONIJE,

MINISTARSTVA NACIONALNE ODBRANE REPUBLIKE LITVANIJE,

MINISTRA ODBRANE VELIKOG VOJVODSTVA LUKSEMBURG,

MINISTARSTVA ODBRANE CRNE GORE,

MINISTRA ODBRANE KRALJEVINE HOLANDIJE,

MINISTARSTVA ODBRANE KRALJEVINE NORVEŠKE,

MINISTRA NACIONALNE ODBRANE REPUBLIKE POLJSKE,

MINISTARSTVA NACIONALNE ODBRANE REPUBLIKE PORTUGALIJE,

MINISTARSTVA NACIONALNE ODBRANE RUMUNIJE,

MINISTARSTVA ODBRANE REPUBLIKE SLOVAČKE,

MINISTARSTVA ODBRANE REPUBLIKE SLOVENIJE,

MINISTRA ODBRANE KRALJEVINE ŠPANIJE,

GENERALŠTABA REPUBLIKE TURSKE (U IME VLADE REPUBLIKE
TURSKE),

MINISTARSTVA ODBRANE UJEDINJENOG KRALJEVSTVA

I

SEKRETARIJATA ODBRANE SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA

U VEZI SA DOPRINOSOM

NACIONALNOG KOORDINACIONOG CENTRA ZA SAJBER BEZBJEDNOST
PRI NACIONALNOM SAVJETU ZA BEZBJEDNOST I ODBRANU UKRAJINE
OPERATIVNOM RADU NATO CENTRA IZVRSNOSTI ZA KOOPERATIVNU
SAJBER ODBRANU

Nacionalni koordinacioni centar za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine

– u daljem tekstu: „Kontributor“ ili “CP”–

IMAJUĆI U VIDU uspostavljanje NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu (NATO CCD COE) u Talinu, Republika Estonija i aktiviranje istog od strane Sjevernoatlantskog savjeta NATO kao Međunarodne vojne organizacije;

UZIMAJUĆI U OBZIR podršku operativnom radu NATO CCD COE kroz doprinos misiji NATO CCD COE da pruži ekspertizu u oblasti sajber odbrane;

U ŽELJI da uspostave dogovor za utvrđivanje rokova i uslova za uzajamno korisnu saradnju

i

Ministarstvo odbrane Republike Estonije,
Ministarstvo odbrane Kraljevine Belgije,
Ministarstvo odbrane Republike Bugarske,
Sekretarijat nacionalne odbrane Kanade i kanadskih oružanih snaga,
Ministarstvo odbrane Republike Hrvatske,
Uprava za nacionalnu bezbjednost Republike Češke,
Ministarstvo odbrane Danske,
Ministarstvo oružanih snaga Republike Francuske,
Federalno ministarstvo odbrane Federalne Republike Njemačke,
Ministarstvo nacionalne odbrane Republike Grčke,
Ministarstvo odbrane Mađarske,
Ministarstvo odbrane Republike Italije,
Ministarstvo odbrane Republike Letonije,
Ministarstvo nacionalne odbrane Republike Litvanije,
Ministar odbrane Velikog Vojvodstva Luksemburg,
Ministarstvo odbrane Crne Gore,
Ministar odbrane Kraljevine Holandije,
Ministarstvo odbrane Kraljevine Norveške,
Ministar nacionalne odbrane Republike Poljske,
Ministarstvo nacionalne odbrane Portugalije,
Ministarstvo nacionalne odbrane Rumunije,
Ministarstvo odbrane Republike Slovačke,
Ministarstvo odbrane Republike Slovenije,
Ministar odbrane Kraljevine Španije,

Generalštab Republike Turske (u ime Vlade Republike Turske),
Ministarstvo odbrane Ujedinjenog Kraljevstva i
Sekretarijat odbrane Sjedinjenih Američkih Država

– u daljem tekstu: „sponzorske nacije NATO CCD COE“

UZIMAJUĆI U OBZIR da su, kao sponzorske nacije NATO CCD COE, primile CP u NATO CCD COE u skladu sa Memorandumom o razumjevanju između Ministarstva odbrane Republike Estonije, Ministra odbrane Kraljevine Belgije, Ministarstva odbrane Republike Bugarske, Sekretarijata nacionalne odbrane Kanade i kanadskih oružanih snaga, Ministarstva odbrane Republike Hrvatske, Nacionalne agencije za sajber i informacionu bezbjednost Republike Češke, Ministarstva odbrane Danske, Ministarstva oružanih snaga Republike Francuske, Federalnog ministarstva odbrane Federalne Republike Njemačke, Ministarstva nacionalne odbrane Republike Grčke, Ministarstva odbrane Mađarske, Ministarstva odbrane Republike Italije, Ministarstva odbrane Republike Letonije, Ministarstva nacionalne odbrane Republike Litvanije, Ministra odbrane Velikog Vojvodstva Luksemburg, Ministarstva odbrane Crne Gore, Ministra odbrane Kraljevine Holandije, Ministarstva odbrane Kraljevine Norveške, Ministra nacionalne odbrane Republike Poljske, Ministra nacionalne odbrane Republike Portugalije, Ministarstva nacionalne odbrane Rumunije, Ministarstva odbrane Republike Slovačke, Ministra odbrane Kraljevine Španije, Generalštaba Republike Turske, Ministarstva odbrane Ujedinjenog Kraljevstva i Sekretarijata odbrane Sjedinjenih Američkih Država, u vezi sa osnivanjem, upravljanjem i radom NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu, potpisanog 14. maja 2008. godine i izmijenjenog 28. marta 2011. godine i 21. avgusta 2013. godine (NATO CCD COE MOU u vezi sa operativnim radom) i relevantnim NATO politikama;

POTVRĐUJUĆI da bi doprinos CP u podršci operativnom radu NATO CCD COE bio u skladu sa NATO CCD COE MOU u vezi sa operativnim radom i relevantnim NATO politikama, iz kog razloga bi bio najprihvatljiviji;

UZIMAJUĆI U OBZIR Sporazum između Vlade Ukrajine i Sjevernoatlantskog saveza o bezbjednosti informacija, sačinjen u Briselu 13. marta 1995. godine;

UZIMAJUĆI U OBZIR Sporazum između Republike Estonije i Vrhovne komande savezničkih snaga za Evropu i Štaba vrhovnog komandanta Savezničke komande za transformaciju za dopunu Pariškog protokola, koji je stupio na snagu 22. avgusta 2013. godine;

postigli su sledeći dogovor u obliku ovog tehničkog sporazuma (u daljem tekstu: „TA“) za njihovu saradnju u NATO CCD COE:

1. OBLAST PRIMJENE I OPŠTE RAZUMIJEVANJE

1.1. CP, uvažavajući sadržinu Memoranduma o razumijevanju između sponzorskih nacija NATO CCD COE i Štaba vrhovnog komandanta Savezničke komande za transformaciju, koji se tiče funkcionalnog odnosa NATO CCD COE (NATO CCD COE MOU u vezi sa funkcionalnim odnosom), potpisan 14. maja 2008. godine i NATO CCD COE MOU u vezi sa operativnim radom, izražava želju da bude CP pri NATO CCD COE i, u tom smislu, nudi doprinos opisan u odjeljku 2 ovog TA.

1.2. Sponzorske nacije NATO CCD COE, prepoznajući vrijednost doprinosa od strane CP prema NATO CCD COE, izražavaju spremnost da prihvate Nacionalni koordinacioni centar za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine za CP i da stave na raspolaganje proizvode i usluge NATO CCD COE, koji su nastali ili su unaprijeđeni kapitalizacijom ovog doprinosa, što je opisano u odjeljku 3 ovog TA.

1.3. CP i sponzorske nacije NATO CCD COE (svaka od njih je „TA učesnik“, a kolektivno su „TA učesnici“) potvrđuju da je djelokrug ovog TA ograničen na saradnju u pogledu NATO CCD COE.

1.4. CP i estonski TA učesnik kao okvirna nacija NATO CCD COE mogu napraviti bilateralne aranžmane koji obuhvataju bilo koje pitanje koje proističe ili utiče na saradnju utemeljenu u ovom TA. U vezi sa takvim bilateralnim aranžmanima, CP i estonski TA učesnik treba da informišu ostale TA učesnike. Isti ne mogu sadržati odredbe koje nijesu u skladu sa ovim TA.

1.5. Po potrebi, TA učesnici mogu zajednički ili individualno sklapati aranžmane sa drugim vladinim ili nevladinim organizacijama, institucijama ili licima kako bi omogućili ili unaprijedili efektivnost i efikasnost njihove saradnje u okviru ovog TA.

2. DOPRINOS

2.1. CP doprinosi misiji NATO CCD COE obezbjeđivanjem do dva štabna oficira, ali najmanje jednog civila ili profesionalnog vojnog lica, koje postavlja CP za osoblje NATO CCD COE (u daljem tekstu: „UKR SO“). Svi nastali troškovi predstavljaju obavezu CP. UKR SO je zadužen samo za poslove koji se odnose na međusobno odobrene projekte i usluge u skladu sa odjeljkom 3.6. ovog TA. Inicijalni period doprinosa prema ovom TA je tri godine i može se produžiti u skladu sa odjeljkom 5.1. ovog TA.

2.2. Štaviše, za vrijeme trajanja TA, CP doprinosi godišnjom finansijskom kontribucijom po UKR SO u iznosu jednakom onom koji je definisan u okviru podjele troškova za sponzorske nacije NATO CCD COE najskorijom Odlukom Upravnog odbora NATO CCD COE. Iznos godišnjeg finansijskog doprinosa CP po UKR SO može biti proporcionalan ukoliko se period doprinosa CP ne odnosi na čitavu kalendarsku godinu. Finansijski doprinos CP treba da se evidentira i obračunava kao

prihod u budžetu NATO CCD COE. Promjene u plaćanju per capita se mogu dogoditi ukoliko su odobrene od strane Upravnog odbora NATO CCD COE i uticaće na godišnji doprinos CP u toku trajanja ovog TA i nakon produženja ovog TA.

2.3. Sponzorske nacije NATO CCD COE potvrđuju da bi UKR SO, u skladu sa primjenjivim NATO propisima i politikama, trebalo da budu dodijeljeni samo oni zadaci koji su od koristi za NATO CCD COE.

3. DIJELJENI PROIZVODI I USLUGE

3.1. Doprinos CP je sa ciljem stvaranja ili unaprjeđenja proizvoda i usluga NATO CCD COE.

3.2. NATO CCD COE ima namjeru da stavi na raspolaganje CP proizvode i usluge, pomenute u odjeljku 3.1. ovog TA, u skladu sa postojećim NATO bezbjednosnim propisima. Samo UKR SO raspoređen u NATO CCD COE i CP treba da imaju dozvolu za pristup NATO podacima (NATO Unclassified do NATO Secret), za koje je konkretno dato odobrenje za pristup CP ili zemljama Programa partnerstva za mir (PFP). TA učesnici razumiju da NATO CCD COE ima namjeru da stavi na raspolaganje navedene proizvode svim TA učesnicima nakon finaliziranja, kao i bilo koji nacrt u vezi sa istima, po potrebi. Dodatno, CP može da podijeli proizvode NATO CCD COE koji su produkt saradnje detaljno opisane u ovom TA, prema potrebi i u skladu sa pravom intelektualne svojine.

3.3. Ukoliko CP ima sugestije za Program rada (u daljem tekstu: „POW“), iste dostavlja Direktor NATO CCD COE. U cilju dobijanja odobrenja, Direktor NATO CCD COE treba da predstavi ove sugestije Upravnom odboru NATO CCD COE.

3.4. Za kurseve koje obezbjeđuje ili se sprovode od strane NATO CCD COE, troškovi za individualne kurseve, za učesnike sponzorisanе od strane CP, se ne primjenjuju.

3.5. UKR SO se postavlja na radno mjesto u NATO CCD COE. Uz to, UKR SO predstavlja glavnog posrednika za vezu između CP i NATO CCD COE.

3.6. Konkretni projekti koji će uključiti doprinos CP treba da budu definisani godišnjim POW NATO CCD COE, koji odobrava Upravni odbor NATO CCD COE.

3.7. Vlasništvo nad intelektualnom svojinom nastalom u okvirima ovog TA ima i istom upravlja NATO CCD COE, ukoliko nije drugačije odlučeno.

4. BEZBJEDNOST I POVJERLJIVOST

4.1. CP priznaje propise i politike o bezbjednosti i povjerljivosti koji važe u NATO CCD COE. CP treba da obezbijedi poštovanje ovih propisa i politika od strane njegovog osoblja.

4.2. CP je u obavezi da obezbijedi da UKR SO ima dozvolu za pristup tajnim podacima do nivoa "NATO SECRET" prije dolaska.

4.3. Pristup UKR SO aktivnostima, podacima i zonama NATO CCD COE je definisan postojećim NATO bezbjednosnim propisima. U slučaju nejasnoće vezano za takav pristup, odluku da odobri pristup UKR SO donosi Direktor NATO CCD COE. UKR SO, koji je postavljen na dužnost u NATO CCD COE, i CP imaju dozvolu za pristup samo NATO non-classified podacima, za pristup kojima je CP konkretno dozvolu dao izvor podataka ili Direktor NATO CCD COE. UKR SO, koji je postavljen na dužnost u NATO CCD COE, i CP nemaju dozvolu za pristup NATO klasifikovanim podacima, osim u slučaju kada su NATO klasifikovani podaci prošli formalnu proceduru za dozvolu pristupa.

4.4. NATO klasifikovani podaci i nacionalni klasifikovani podaci dostupni NATO-u, koji se čuvaju, kojima se rukuje, odnosno koji se generišu, prenose, razmjenjuju ili kojima se raspolaže kao rezultat primjene ovog TA, tretiraće se u skladu sa C-M(2002)49-REVI „Bezbjednost u okviru Sjevernoatlantskog saveza“ od 20. novembra 2020. godine u odgovarajućem, autorizovanom izdanju, uključujući sve izmjene i dopune istog, nacionalnu regulativu TA učesnika, kao i postojeće sporazume i aranžmane o bezbjednosti. NATO non-classified podaci se tretiraju u skladu sa C-M(2002)60 „Upravljanje NATO non-classified podacima“ od 11. jula 2002. godine, u odgovarajućem autorizovanom izdanju, uključujući sve izmjene i dopune istog.

4.5. Za CP se primjenjuju verzije gore pomenutih dokumenata, koje su bile na snazi na dan potpisivanja ovog TA. NATO CCD COE informiše CP o bilo kojim budućim izmjenama i dopunama ovih dokumenata. U slučaju spora u vezi sa primjenom određenih izmjena i dopuna, CP i NATO CCD COE rješavaju ta pitanja putem konsultacija.

4.6. U slučaju okončanja ili istupanja iz ovog TA, NATO CCD COE ukida pristup CP proizvodima i uslugama NATO CCD COE, kako je to opisano u ovom TA. CP treba da preduzme sve neophodne mjere kako bi obezbijedio da odredbe koje se odnose na bezbjednost, otkrivanje podataka i povjerljivost ostanu na snazi.

5. PRIMJENA, TRAJANJE I PRESTANAK VAŽENJA

5.1. Ovaj TA stupa na snagu posljednjim potpisom istog. Ovaj TA se zaključuje na period od tri godine i može se produžiti zajedničkim pisanim pristankom TA učesnika. Svi TA učesnici razumiju da će se odredbe ovog TA primijenjivati od dana posljednjeg potpisa.

5.2. Bilo koji TA učesnik može istupiti iz ovog TA dajući obavještenje drugim TA učesnicima, najmanje šest mjeseci unaprijed, u pisanoj formi. Istupanje bilo kojeg TA

učesnika obustaviće primjenu TA od naredne fiskalne godine nakon isteka šestomjesečnog otkaznog roka.

5.3. Ukoliko jedna ili više sponzorskih nacija NATO CCD COE odluči da ne želi više da učestvuje u NATO CCD COE, preostale sponzorske nacije NATO CCD COE mogu da nastave saradnju sa CP. Međutim, preostali TA učesnici bi trebalo da potraže savjet od Direktora NATO CCD COE o tome da li je potrebna izmjena ovog TA.

5.4. Ovaj TA može biti revidiran u bilo kom trenutku u pisanoj formi uz zajednički pristanak svih TA učesnika.

6. ZAVRŠNE ODREDBE

6.1. Bilo koja nova sponzorska nacija NATO CCD COE bi trebalo da bude informisana o ovom TA prije nego što se potpišu Note o pristupanju Memorandumu o razumijevanju. Podrazumijeva se da samim pridruživanjem NATO CCD COE nova sponzorska nacija pristupa ovom TA.

6.2. Ovaj TA ne predstavlja međunarodni ugovor i TA učesnici nemaju namjeru da ostvaruju bilo kakva prava i obaveze prema međunarodnom pravu, a po osnovu ovog TA. Isti nemaju namjeru da prouzrokuju spor između odredaba ovog TA i relevantne nacionalne regulative ili međunarodnog prava. Ukoliko, ipak, do ovakvog spora dođe, nacionalna regulativa i međunarodno pravo imaju prednost u odnosu na ovaj TA. TA učesnik čija je nacionalna regulativa ili obaveze koje proizilaze iz međunarodnog prava u pitanju, o tome treba da obavijesti pisanim putem ostale TA učesnike.

6.3. Svaki spor u vezi sa tumačenjem ili primjenom ovog TA rješavaće se prvo putem konsultacija između TA učesnika koji su uključeni i neće biti upućen na bilo koji nacionalni ili međunarodni sud, odnosno trećoj strani na rješavanje istog.

Ovaj TA se potpisuje u jednom originalnom primjerku, na engleskom i francuskom jeziku, i obje verzije su podjednako validne. Original bi trebalo da se deponuje u Ministarstvu odbrane Republike Estonije, koje će obezbijediti ovjerene kopije sponzorskim nacijama NATO CCD COE, HQ SACT i CP.

NAVEDENO PREDSTAVLJA RAZUMIJEVANJE POSTIGNUTO MEĐU TA UČESNICIMA.

STRANA ZA POTPIS Tehničkog sporazuma u vezi sa doprinosom Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine operativnom radu NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu

Za Nacionalni koordinacioni centar za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine

Potpis

Ime

Pozicija

Mjesto/datum

STRANA ZA POTPIS Tehničkog sporazuma u vezi sa doprinosom Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine operativnom radu NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu

Za Ministarstvo odbrane Republike Estonije

Potpis

Ime

Pozicija

Mjesto/datum

STRANA ZA POTPIS Tehničkog sporazuma u vezi sa doprinosom Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine operativnom radu NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu

Za Ministarstvo odbrane Kraljevine Belgije

Potpis

Ime

Pozicija

Mjesto/datum

STRANA ZA POTPIS Tehničkog sporazuma u vezi sa doprinosom Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine operativnom radu NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu

Za Ministarstvo odbrane Republike Bugarske

Potpis

Ime

Pozicija

Mjesto/datum

STRANA ZA POTPIS Tehničkog sporazuma u vezi sa doprinosom Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine operativnom radu NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu

Za Sekretarijat nacionalne odbrane Kanade i kanadskih oružanih snaga

Potpis

Ime

Pozicija

Mjesto/datum

STRANA ZA POTPIS Tehničkog sporazuma u vezi sa doprinosom Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine operativnom radu NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu

Za Ministarstvo odbrane Republike Hrvatske

Potpis

Ime

Pozicija

Mjesto/datum

STRANA ZA POTPIS Tehničkog sporazuma u vezi sa doprinosom Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine operativnom radu NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu

Za Upravu za nacionalnu bezbjednost Republike Češke

Potpis

Ime

Pozicija

Mjesto/datum

STRANA ZA POTPIS Tehničkog sporazuma u vezi sa doprinosom Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine operativnom radu NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu

Za Ministarstvo odbrane Danske

Potpis

Ime

Pozicija

Mjesto/datum

STRANA ZA POTPIS Tehničkog sporazuma u vezi sa doprinosom Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine operativnom radu NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu

Za Ministarstvo oružanih snaga Republike Francuske

Prepoznajući da ovaj TA ne stvara nikakva prava ili obaveze prema međunarodnom pravu, Francuska se, ipak, pridržava istog i insistira na tome da odredbe ovog TA poštuju svi učesnici.

Potpis

Ime

Pozicija

Mjesto/datum

STRANA ZA POTPIS Tehničkog sporazuma u vezi sa doprinosom Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine operativnom radu NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu

Za Federalno ministarstvo odbrane Federalne Republike Njemačke

Potpis

Ime

Pozicija

Mjesto/datum

STRANA ZA POTPIS Tehničkog sporazuma u vezi sa doprinosom Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine operativnom radu NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu

Za Ministarstvo nacionalne odbrane Republike Grčke

Potpis

Ime

Pozicija

Mjesto/datum

STRANA ZA POTPIS Tehničkog sporazuma u vezi sa doprinosom Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine operativnom radu NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu

Za Ministarstvo odbrane Mađarske

Potpis

Ime

Pozicija

Mjesto/datum

STRANA ZA POTPIS Tehničkog sporazuma u vezi sa doprinosom Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine operativnom radu NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu

Za Ministarstvo odbrane Republike Italije

Potpis

Ime

Pozicija

Mjesto/datum

STRANA ZA POTPIS Tehničkog sporazuma u vezi sa doprinosom Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine operativnom radu NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu

Za Ministarstvo odbrane Republike Letonije

Potpis

Ime

Pozicija

Mjesto/datum

STRANA ZA POTPIS Tehničkog sporazuma u vezi sa doprinosom Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine operativnom radu NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu

Za Ministarstvo nacionalne odbrane Republike Litvanije

Potpis

Ime

Pozicija

Mjesto/datum

STRANA ZA POTPIS Tehničkog sporazuma u vezi sa doprinosom Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine operativnom radu NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu

Za Ministra odbrane Velikog Vojvodstva Luksemburg

Potpis

Ime

Pozicija

Mjesto/datum

STRANA ZA POTPIS Tehničkog sporazuma u vezi sa doprinosom Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine operativnom radu NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu

Za Ministarstvo odbrane Crne Gore

Potpis

Ime

Pozicija

Mjesto/datum

STRANA ZA POTPIS Tehničkog sporazuma u vezi sa doprinosom Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine operativnom radu NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu

Za Ministra odbrane Kraljevine Holandije

Potpis

Ime

Pozicija

Mjesto/datum

STRANA ZA POTPIS Tehničkog sporazuma u vezi sa doprinosom Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine operativnom radu NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu

Za Ministarstvo odbrane Kraljevine Norveške

Potpis

Ime

Pozicija

Mjesto/datum

STRANA ZA POTPIS Tehničkog sporazuma u vezi sa doprinosom Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine operativnom radu NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu

Za Ministra nacionalne odbrane Republike Poljske

Potpis

Ime

Pozicija

Mjesto/datum

STRANA ZA POTPIS Tehničkog sporazuma u vezi sa doprinosom Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine operativnom radu NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu

Za Ministra nacionalne odbrane Portugalije

Potpis

Ime

Pozicija

Mjesto/datum

STRANA ZA POTPIS Tehničkog sporazuma u vezi sa doprinosom Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine operativnom radu NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu

Za Ministarstvo nacionalne odbrane Rumunije

Potpis

Ime

Pozicija

Mjesto/datum

STRANA ZA POTPIS Tehničkog sporazuma u vezi sa doprinosom Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine operativnom radu NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu

Za Ministarstvo odbrane Republike Slovačke

Potpis

Ime

Pozicija

Mjesto/datum

STRANA ZA POTPIS Tehničkog sporazuma u vezi sa doprinosom Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine operativnom radu NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu

Za Ministarstvo odbrane Republike Slovenije

Potpis

Ime

Pozicija

Mjesto/datum

STRANA ZA POTPIS Tehničkog sporazuma u vezi sa doprinosom Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine operativnom radu NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu

Za Ministra odbrane Kraljevine Španije

Potpis

Ime

Pozicija

Mjesto/datum

STRANA ZA POTPIS Tehničkog sporazuma u vezi sa doprinosom Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine operativnom radu NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu

Za Generalštab Republike Turske

Tehnički sporazum će stupiti na snagu na dan pisanog obavještenja o završetku unutrašnjih pravnih procedura potrebnih za stupanje na snagu ovog tehničkog sporazuma. Izmjene i dopune pomenutog tehničkog sporazuma stupiće na snagu u skladu sa istom zakonskom procedurom.

Potpis

Ime

Pozicija

Mjesto/datum

STRANA ZA POTPIS Tehničkog sporazuma u vezi sa doprinosom Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine operativnom radu NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu

Za Ministarstvo odbrane Ujedinjenog Kraljevstva

Potpis

Ime

Pozicija

Mjesto/datum

STRANA ZA POTPIS Tehničkog sporazuma u vezi sa doprinosom Nacionalnog koordinacionog centra za sajber bezbjednost pri Nacionalnom savjetu za bezbjednost i odbranu Ukrajine operativnom radu NATO Centra izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu

Za Sekretarijat odbrane Sjedinjenih Američkih Država

Potpis

Ime

Pozicija

Mjesto/datum

TECHNICAL ARRANGEMENT

AMONG

THE NATIONAL COORDINATION CENTER FOR CYBERSECURITY UNDER
THE NATIONAL SECURITY AND DEFENCE COUNCIL OF UKRAINE

AND

THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE
REPUBLIC OF ESTONIA,

THE MINISTER OF DEFENCE
OF THE KINGDOM OF BELGIUM,

THE MINISTRY OF DEFENCE
OF THE REPUBLIC OF BULGARIA,

THE DEPARTMENT OF NATIONAL DEFENCE OF CANADA AND
CANADIAN ARMED FORCES,

THE MINISTRY OF DEFENCE
OF THE REPUBLIC OF CROATIA,

THE NATIONAL SECURITY AUTHORITY OF THE
CZECH REPUBLIC,

THE MINISTRY OF DEFENCE OF DENMARK,

MINISTRY OF ARMED FORCES OF THE FRENCH REPUBLIC,

THE FEDERAL MINISTRY OF DEFENCE OF THE
FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY,

THE MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE OF THE
HELLENIC REPUBLIC,

THE MINISTRY OF DEFENCE OF
HUNGARY,

THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE
ITALIAN REPUBLIC,

THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE
REPUBLIC OF LATVIA,

THE MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE OF THE
REPUBLIC OF LITHUANIA,

THE MINISTER OF DEFENCE OF THE GRAND DUCHY
OF LUXEMBOURG,

THE MINISTRY OF DEFENCE OF MONTENEGRO,

THE MINISTER OF DEFENCE OF THE
KINGDOM OF THE NETHERLANDS,

THE MINISTRY OF DEFENCE
OF THE KINGDOM OF NORWAY,

THE MINISTER OF NATIONAL DEFENCE OF THE
REPUBLIC OF POLAND,

THE MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE
OF PORTUGAL,

THE MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE
OF ROMANIA,

THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE
SLOVAK REPUBLIC,

THE MINISTRY OF DEFENCE
OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA,

THE MINISTER OF DEFENCE OF THE
KINGDOM OF SPAIN,

THE GENERAL STAFF OF THE REPUBLIC OF TÜRKİYE (ACTING ON
BEHALF OF THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TÜRKİYE),

THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE
UNITED KINGDOM,

AND

THE DEPARTMENT OF DEFENSE OF THE
UNITED STATES OF AMERICA

REGARDING THE CONTRIBUTIONS OF

THE NATIONAL COORDINATION CENTER FOR CYBERSECURITY UNDER
THE NATIONAL SECURITY AND DEFENCE COUNCIL OF UKRAINE

TO THE OPERATION OF THE NATO COOPERATIVE CYBER DEFENCE
CENTRE OF EXCELLENCE

The National Coordination Center for Cybersecurity under the National Security and Defence Council of Ukraine,

– hereinafter referred to as the "Contributing Participant or CP" –

NOTING the establishment of the NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence (NATO CCD COE) in Tallinn, Republic of Estonia, and the activation thereof as an International Military Organisation by the North Atlantic Council of NATO,

CONSIDERING supporting the operation of the NATO CCD COE by contributing to the mission of the NATO CCD COE to provide subject matter expertise in the field of cyber defence;

DESIRING to establish an arrangement setting forth the provisions and specifications for a mutually beneficial cooperation,

and

the Ministry of Defence of the Republic of Estonia,
the Ministry of Defence of the Kingdom of Belgium,
the Ministry of Defence of the Republic of Bulgaria,
the Department of National Defence of Canada and Canadian Armed Forces,
the Ministry of Defence of the Republic of Croatia,
the National Security Authority of the Czech Republic,
the Ministry of Defence of Denmark,
the Ministry of Armed Forces of the French Republic,
the Federal Ministry of Defence of the Federal Republic of Germany,
the Ministry of National Defence of the Hellenic Republic,
the Ministry of Defence of Hungary,
the Ministry of Defence of the Italian Republic,
the Ministry of Defence of the Republic of Latvia,
the Ministry of National Defence of the Republic of Lithuania,
the Minister of Defence of the Grand Duchy of Luxembourg,
the Ministry of Defence of Montenegro,
the Minister of Defence of the Kingdom of the Netherlands,
the Ministry of Defence of the Kingdom of Norway,
the Minister of National Defence of the Republic of Poland,
the Ministry of National Defence of Portugal,
the Ministry of National Defence of Romania,
the Ministry of Defence of the Slovak Republic,
the Ministry of Defence of the Republic of Slovenia,
the Minister of Defence of the Kingdom of Spain,

the General Staff of the Republic of Türkiye (Acting on behalf of the Government of the Republic of Türkiye),
the Ministry of Defence of the United Kingdom,
and the Department of Defense of the United States of America

- hereinafter referred to as the “NATO CCDCOE Sponsoring Nations”

CONSIDERING that, as the NATO CCDCOE Sponsoring Nations, they have welcomed the CP to the NATO CCDCOE in accordance with the Memorandum of Understanding among the Ministry of Defence of the Republic of Estonia, the Minister of Defence of the Kingdom of Belgium, the Ministry of Defence of the Republic of Bulgaria, the Department of National Defence of Canada and Canadian Armed Forces, the Ministry of Defence of the Republic of Croatia, the National Cyber and Information Security Agency of the Czech Republic, the Ministry of Defence of Denmark, the Ministry of Armed Forces of the French Republic, the Federal Ministry of Defence of the Federal Republic of Germany, the Ministry of National Defence of the Hellenic Republic, the Ministry of Defence of Hungary, the Ministry of Defence of the Italian Republic, the Ministry of Defence of the Republic of Latvia, the Ministry of National Defence of the Republic of Lithuania, the Minister of Defence of the Grand Duchy of Luxembourg, the Ministry of Defence of Montenegro, the Minister of Defence of the Kingdom of the Netherlands, the Ministry of Defence of the Kingdom of Norway, the Minister of National Defence of the Republic of Poland, the Minister of National Defence of the Portuguese Republic, the Ministry of National Defence of Romania, the Ministry of Defence of the Slovak Republic, the Minister of Defence of the Kingdom of Spain, the General Staff of the Republic of Türkiye, the Ministry of Defence of the United Kingdom, and the Department of Defense of the United States of America concerning the Establishment, Administration and Operation of the NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence, signed on 14 May 2008 and amended on 28 March 2011 and on 21 August 2013 (NATO CCDCOE Operation MOU), and relevant NATO policies;

CONFIRMING that a contribution by the CP in support of the operation of the NATO CCDCOE would conform with the NATO CCDCOE Operation MOU and relevant NATO policies and for that reason would be most welcome;

CONSIDERING the Agreement between the Government of Ukraine and the North Atlantic Treaty Organisation on the Security of Information, done at Brussels on 13 March 1995;

CONSIDERING the Agreement between the Republic of Estonia and the Supreme Headquarters Allied Powers Europe and Headquarters, Supreme Allied Commander Transformation to Supplement the Paris Protocol, effective 22 August 2013;

have reached the following understanding in the form of this Technical Arrangement (hereinafter referred to as the "TA") for their cooperation at the NATO CCDCOE:

1. SCOPE AND GENERAL UNDERSTANDING

1.1 The CP, acknowledging the content of the Memorandum of Understanding between the NATO CCDCOE Sponsoring Nations and the Headquarters, Supreme Allied Commander Transformation concerning the Functional Relationship regarding the NATO CCDCOE (NATO CCDCOE Functional Relationship MOU) signed on 14 May 2008 and the NATO CCDCOE Operation MOU, desires to be a CP to the NATO CCDCOE and offers, for that purpose, the contribution detailed in Section 2 of this TA.

1.2. The NATO CCDCOE Sponsoring Nations, recognising the value of the contribution offered by the CP to the NATO CCDCOE, express their willingness to accept the National Coordination Center for Cybersecurity under the National Security and Defence Council of Ukraine as a CP and to share the products and services of the NATO CCDCOE created or enhanced by capitalising on this contribution, subject to the provisions of Section 3 of this TA.

1.3. The CP and the NATO CCDCOE Sponsoring Nations (each a “TA Participant” and collectively referred to as "the TA Participants") confirm their understanding that the scope of this TA is limited to the cooperation with respect to the NATO CCDCOE.

1.4. The CP and the Estonian TA Participant as the Framework Nation of the NATO CCDCOE may enter into bilateral arrangements concerning any issues arising out of, or affecting, the cooperation based upon this TA. The CP and the Estonian TA Participant should inform the other TA Participants of such bilateral arrangements. These arrangements can not include statements and provisions which are not consistent with this TA.

1.5. As appropriate, the TA Participants may mutually or individually conclude arrangements with other governmental or non-governmental organisations, institutions or entities to enable or enhance the effectiveness and efficiency of their cooperation under this TA.

2. CONTRIBUTION

2.1. The CP contributes to the mission of the NATO CCDCOE by providing up to two staff officers, but a minimum of one, civilian or military, appointed by the CP (hereinafter referred to as the “UKR SO”) to the staff of the NATO CCDCOE. All arising costs are the responsibility of the CP. The UKR SO is to only be assigned to tasks related to the mutually approved upon projects and services in accordance with Paragraph 3.6. of this TA. The initial contribution period under this TA is three years which may be extended in accordance with Paragraph 5.1 of this TA.

2.2. Furthermore, for the duration of this TA, the CP contributes an annual financial contribution per UKR SO in an amount equal to the cost share fee prescribed in the most recent decision of the NATO CCDCOE Steering Committee for the Sponsoring Nations of the NATO CCDCOE. The amount of the annual financial contribution of the CP per UKR SO may be prorated, if the CP contribution period is not to be for a complete calendar year. The financial contribution of the CP is to be recorded and accounted for as revenue in the NATO CCDCOE budget. Changes in the per capita

payment may occur when approved by the NATO CCDCOE Steering Committee, and will affect the CP's annual contribution during this TA and upon extension of this TA.

2.3. The NATO CCDCOE Sponsoring Nations confirm that, subject to the applicable NATO regulations and policies, the UKR SO should only be assigned tasks for the benefit of the NATO CCDCOE.

3. SHARED PRODUCTS AND SERVICES

3.1. The CP's contribution is to be for the purpose of creating or enhancing the NATO CCDCOE's products and services.

3.2. The NATO CCDCOE intends to share the products and services mentioned in Paragraph 3.1 of this TA with the CP, in accordance with existing NATO security regulations. The UKR SO posted to the NATO CCDCOE and the CP are to only have permission to access NATO information (NATO Unclassified up to NATO Secret) which has specifically been authorized for release to the CP or Partnership for Peace Programme (PfP) countries. The TA Participants understand that the NATO CCDCOE intends to share the said products with all TA Participants upon completion and may share any drafts thereof, as appropriate. Additionally, the CP may share the NATO CCDCOE's products resulting from the cooperation detailed in this TA, as appropriate and in accordance with the intellectual property rights.

3.3. If the CP has suggestions for the Programme of Work (hereinafter referred as the "POW"), it may make such suggestions to the NATO CCDCOE Director. The NATO CCDCOE Director should present such items to the NATO CCDCOE Steering Committee for approval.

3.4. For courses provided by or through the NATO CCDCOE, individual course fees are to be waived for participants sponsored by the CP.

3.5. The UKR SO is to be posted to the NATO CCDCOE. In addition, the UKR SO serves as the main facilitator for the relationship between the CP and the NATO CCDCOE.

3.6. The specific projects to include the CP contribution should be determined in the NATO CCDCOE's annual POW subject to approval by the NATO CCDCOE Steering Committee.

3.7. Ownership of the intellectual property generated within the framework of this TA is to be held and administered by the NATO CCDCOE, unless otherwise decided.

4. SECURITY AND CONFIDENTIALITY

4.1. The CP acknowledges the security and confidentiality regulations and policies in place at the NATO CCDCOE. The CP should ensure that its personnel observe these regulations and policies.

4.2. The CP ensures the UKR SO will be cleared to NATO SECRET level before arrival.

4.3. Access of the UKR SO to the activities, information and areas of the NATO CCDCOE is regulated by the existing NATO security regulations. In case of doubt regarding such access, the decision to grant access to the UKR SO is made by the Director of the NATO CCDCOE. The UKR SO posted to the NATO CCDCOE and the CP only have permission to access NATO non-classified information, which has specifically been authorised for release to the CP by the information originator or by the NATO CCDCOE Director. The UKR SO posted to the NATO CCDCOE and the CP do not have permission to access NATO classified information, unless the NATO classified information has undergone the formal release procedures.

4.4. NATO classified information and national classified information releasable to NATO that is stored, handled, generated, transmitted, exchanged or disposed as a result of the implementation of this TA is treated in accordance with C-M(2002)49-REVI "Security within the North Atlantic Treaty Organisation", dated 20 Nov 2020, in the respective authorised edition, including all supplements and revisions thereto, the TA Participants' national laws and regulations, and existing security agreements and arrangements. Non-classified NATO information is dealt in accordance with C-M(2002)60 "The management of Non-Classified Information", dated 11 Jul July 2002, in the respective authorised edition, including all supplements and revisions thereto.

4.5. For the CP, the above mentioned document versions in effect at the date of the signature of this TA apply. The NATO CCDCOE informs the CP about any future supplements and revisions to these documents. In case of controversy about the application of such supplements and revisions, the CP and the NATO CCDCOE are to solve the issue through consultations.

4.6. In the event of termination or withdrawal from this TA, the NATO CCDCOE discontinues the CP's access to the products and the services of the NATO CCDCOE as described in this TA. The CP should take the necessary measures to ensure that the provisions relating to security, disclosure of information and confidentiality remain in effect.

5. APPLICABILITY, DURATION AND TERMINATION

5.1. This TA becomes effective upon the last signature hereto. This TA is to be concluded for a period of three years, which may be extended by the mutual written consent of the TA Participants. All TA Participants understand that the provisions of this TA apply from the date of the last signature.

5.2. Any TA Participant may withdraw from this TA in writing giving at least a six month prior written notice to the other TA Participants. Withdrawal of any TA Participant will terminate the TA as of the next fiscal year following the end of the six month notice period.

5.3. If one or more of the NATO CCDCOE Sponsoring Nations terminate their participation in the NATO CCDCOE, the remaining NATO CCDCOE Sponsoring

Nations may continue the cooperation with the CP. However, the remaining TA Participants may seek advice from the NATO CCDCOE Director concerning the need to alter this TA.

5.4. This TA may be revised at any time in writing by mutual consent of all the TA Participants.

6. FINAL PROVISIONS

6.1. Any new Sponsoring Nation of the NATO CCDCOE should be informed about this TA before the Notes of Joining to the Memorandum of Understanding are signed. It is understood that by virtue of joining the NATO CCDCOE, new Sponsoring Nations accede to this TA.

6.2. This TA does not constitute an international agreement and the TA Participants do not intend to create any rights or obligations under international law by virtue of this TA. They do not intend to cause a conflict between this TA and the relevant national or international law. Should such conflict nevertheless arise, the affected national or international law prevails over this TA. The TA Participant whose national laws or obligations under international law are affected should notify the other TA Participants in writing.

6.3. Any dispute regarding the interpretation or application of this TA is to be resolved first by consultation between the TA Participants involved and will not be referred to any national or international court or tribunal or third party for resolution.

This TA is signed in one original in the English and French languages, both versions being equally valid. The original should be deposited with the Ministry of Defence of the Republic of Estonia which intends to provide certified copies to the NATO CCDCOE Sponsoring Nations, HQ SACT and the CP.

THE FOREGOING REPRESENTS THE UNDERSTANDING REACHED BETWEEN THE TA PARTICIPANTS.

SIGNATURE PAGE Technical Arrangement Regarding the Contributions of the National Coordination Center for Cybersecurity under the National Security and Defence Council of Ukraine to the Operation of the NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence

For the National Coordination Center for Cybersecurity under the National Security and Defence Council of Ukraine

Signature

Name

Appointment

Place/Date

SIGNATURE PAGE Technical Arrangement Regarding the Contributions of the National Coordination Center for Cybersecurity under the National Security and Defence Council of Ukraine to the Operation of the NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence

For the Ministry of Defence of the Republic of Estonia

Signature

Name

Appointment

Place/Date

SIGNATURE PAGE Technical Arrangement Regarding the Contributions of the National Coordination Center for Cybersecurity under the National Security and Defence Council of Ukraine to the Operation of the NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence

For the Ministry of Defence of the Kingdom of Belgium

Signature

Name

Appointment

Place/Date

SIGNATURE PAGE Technical Arrangement Regarding the Contributions of the National Coordination Center for Cybersecurity under the National Security and Defence Council of Ukraine to the Operation of the NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence

For the Ministry of Defence of the Republic of Bulgaria

Signature

Name

Appointment

Place/Date

SIGNATURE PAGE Technical Arrangement Regarding the Contributions of the National Coordination Center for Cybersecurity under the National Security and Defence Council of Ukraine to the Operation of the NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence

For the Department of National Defence of Canada and Canadian Armed Forces

Signature

Name

Appointment

Place/Date

SIGNATURE PAGE Technical Arrangement Regarding the Contributions of the National Coordination Center for Cybersecurity under the National Security and Defence Council of Ukraine to the Operation of the NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence

For the Ministry of Defence of the Republic of Croatia

Signature

Name

Appointment

Place/Date

SIGNATURE PAGE Technical Arrangement Regarding the Contributions of the National Coordination Center for Cybersecurity under the National Security and Defence Council of Ukraine to the Operation of the NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence

For the National Security Authority of the Czech Republic

Signature

Name

Appointment

Place/Date

For the Ministry of Defence of Denmark

Signature

Name

Appointment

Place/Date

For the Ministry of Armed Forces of the French Republic

Although recognizing that this TA states it does not create any rights or obligations under international law, France nevertheless abides by it and insists that the provisions of this TA be respected by all the Participants.

Signature

Name

Appointment

Place/Date

SIGNATURE PAGE Technical Arrangement Regarding the Contributions of the National Coordination Center for Cybersecurity under the National Security and Defence Council of Ukraine to the Operation of the NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence

For the Federal Ministry of Defence of the Federal Republic of Germany

Signature

Name

Appointment

Place/Date

SIGNATURE PAGE Technical Arrangement Regarding the Contributions of the National Coordination Center for Cybersecurity under the National Security and Defence Council of Ukraine to the Operation of the NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence

For the Ministry of National Defence of the Hellenic Republic

Signature

Name

Appointment

Place/Date

For the Ministry of Defence of Hungary

Signature

Name

Appointment

Place/Date

SIGNATURE PAGE Technical Arrangement Regarding the Contributions of the National Coordination Center for Cybersecurity under the National Security and Defence Council of Ukraine to the Operation of the NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence

For the Ministry of Defence of the Italian Republic

Signature

Name

Appointment

Place/Date

SIGNATURE PAGE Technical Arrangement Regarding the Contributions of the National Coordination Center for Cybersecurity under the National Security and Defence Council of Ukraine to the Operation of the NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence

For the Ministry of Defence of the Republic of Latvia

Signature

Name

Appointment

Place/Date

SIGNATURE PAGE Technical Arrangement Regarding the Contributions of the National Coordination Center for Cybersecurity under the National Security and Defence Council of Ukraine to the Operation of the NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence

For the Ministry of National Defence of the Republic of Lithuania

Signature

Name

Appointment

Place/Date

SIGNATURE PAGE Technical Arrangement Regarding the Contributions of the National Coordination Center for Cybersecurity under the National Security and Defence Council of Ukraine to the Operation of the NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence

For the Minister of Defence of the Grand Duchy of Luxembourg

Signature

Name

Appointment

Place/Date

SIGNATURE PAGE Technical Arrangement Regarding the Contributions of the National Coordination Center for Cybersecurity under the National Security and Defence Council of Ukraine to the Operation of the NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence

For the Ministry of Defence of Montenegro

Signature

Name

Appointment

Place/Date

SIGNATURE PAGE Technical Arrangement Regarding the Contributions of the National Coordination Center for Cybersecurity under the National Security and Defence Council of Ukraine to the Operation of the NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence

For the Minister of Defence of the Kingdom of the Netherlands

Signature

Name

Appointment

Place/Date

SIGNATURE PAGE Technical Arrangement Regarding the Contributions of the National Coordination Center for Cybersecurity under the National Security and Defence Council of Ukraine to the Operation of the NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence

For the Ministry of Defence of the Kingdom of Norway

Signature

Name

Appointment

Place/Date

SIGNATURE PAGE Technical Arrangement Regarding the Contributions of the National Coordination Center for Cybersecurity under the National Security and Defence Council of Ukraine to the Operation of the NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence

For the Minister of National Defence of the Republic of Poland

Signature

Name

Appointment

Place/Date

For the Ministry of National Defence of Portugal

Signature

Name

Appointment

Place/Date

SIGNATURE PAGE Technical Arrangement Regarding the Contributions of the National Coordination Center for Cybersecurity under the National Security and Defence Council of Ukraine to the Operation of the NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence

For the Ministry of National Defence of Romania

Signature

Name

Appointment

Place/Date

SIGNATURE PAGE Technical Arrangement Regarding the Contributions of the National Coordination Center for Cybersecurity under the National Security and Defence Council of Ukraine to the Operation of the NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence

For the Ministry of Defence of the Slovak Republic

Signature

Name

Appointment

Place/Date

SIGNATURE PAGE Technical Arrangement Regarding the Contributions of the National Coordination Center for Cybersecurity under the National Security and Defence Council of Ukraine to the Operation of the NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence

For the Ministry of Defence of the Republic of Slovenia

Signature

Name

Appointment

Place/Date

SIGNATURE PAGE Technical Arrangement Regarding the Contributions of the National Coordination Center for Cybersecurity under the National Security and Defence Council of Ukraine to the Operation of the NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence

For the Minister of Defence of the Kingdom of Spain

Signature

Name

Appointment

Place/Date

For the General Staff of the Republic of Türkiye

This Technical Arrangement will enter into effect on the date of the written notification regarding the completion of internal legal procedures required for the entry into effect of this Technical Arrangement. The amendments for the aforementioned Technical Arrangement will enter into effect in accordance with the same legal procedure.

Signature

Name

Appointment

Place/Date

SIGNATURE PAGE Technical Arrangement Regarding the Contributions of the National Coordination Center for Cybersecurity under the National Security and Defence Council of Ukraine to the Operation of the NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence

For the Ministry of Defence of the United Kingdom

Signature

Name

Appointment

Place/Date

SIGNATURE PAGE Technical Arrangement Regarding the Contributions of the National Coordination Center for Cybersecurity under the National Security and Defence Council of Ukraine to the Operation of the NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence

For the Department of Defense of the United States of America

Signature

Name

Appointment

Place/Date